

Ikki skilabesta loysnin at niðurleggja rusklássið alt fyrri eitt, sigur Heilsufroðiliga Starvsstova, tí onki annað er. Og nú er stutt eftir, til brennast kann í brennistoð. Men HS hefur sett harðar treytir.

Foto: Kalmur

Ikki stongt á Fossdalsbakka

Rusklássið á Fossdalsbakka kann halda fram, hevur Heilsufroðiliga Starvsstova nú avgjørt. men við hørðum treytum, HS heldur ikki, rusklássið er vandaleyst.

Men ongin onnur frægari loysn er í løtuni og um ikki so langa tíð vera tvær brennistoðir í landinum. Tí heldur HS, tað er ilagi at Fossdalsbakki verður brúktur til brennast kann antin í Havn ella í Leirvík. Men treytir eru lagdar við. Tær eru nevndar í svarinum til fólk í Æðuvík, sum fyrr í ár klagadu til HS.

HS krevur, at bálið skal kunna slökkjast, um neyðugt. Brennast skal ikki í góðveðri og bert í frálansvindi. Spillolja má ikki brennast. Kloakkvatn skal koyrast út á streymssjógv í lokaðum røri, soleiðis, at tað ikki kemur upp á helluna.

Somuleiðis krevur HS, at rotandi burturkast so sum fiskaslóg og grindarestir, undir ongum umstøðum má koyrast á plássið, at girðingin, portur og annað skal setast í fullgóðan stand, soleiðis at ongin óviðkomandi kemur inn á plássið og at bert er opið, tá vakt er á staðnum.

Og eisini verður kravt, at rusklássið verður rikið til fulnar eftir reglugerðini, og regluliga eina ferð um vikuna skal ruddast uttan um rusklássið.

HS áleggur eftirlitsmyndugleikunum at hava skerpað eftirlit við plássiðnum tá tíðina, eftir er.

Kæra ikki

Petur Hans Davidsen í Æðuvík sigur, at tey eru hampiliga væl nøgd við avgerðina hjá HS. Verða allar treytir hildnar, HS krevur, so ber til at liva við rusklássiðnum bara 500 metrar norðan fyri bygdina tíðina, eftir er til brennistoðin hjá IRF byrjar.

Møguleikin at brenna á Sandvíkahjalla hesa tíðina

er eisini nevndur, men sum tað skilst, hevur renovatiónsfelagsskapurin ikki fingið endaligt svar úr Havn.

Petur Hans Davidsen væntar ikki, æðuvíkingar fara at kæra avgerðina hjá HS til Landsstýrið.

— Men vit fara at fylgja væl við og verða treytirnar hjá HS ikki fylgdar, fara vit at gera vart við okkum, sigur hann.

Fyrsta summar í 17 ár

Tað var í 1985, fólk í Æðuvík klagadu til renovatiónsfelagsskapin um rusklássið. Men onki hendi. Tá tey høvdu biðað í eitt ár, fóru tey til heilsunevndina í Nes kommunu við málinum. Og hon fór beinanvegin til verka. Ein freist varð sett til 1. januar 1987 at fáa í rætt lag ymiskt, klagad var um. Men tá freistin var farin, hildu æðuvíkingar ikki, boðini hjá heilsunevndini vóru fylgd, so tey vendu sær til Heilsufroðiliga Starvsstovu tann 10. januar.

Rusklássið á Fossdalsbakka var afturlatið í verkfallinum. Og hetta vóru góðir dagar í Æðuvík.

— Hetta er fyrstu ferð hesi 17 árini, síðani plássið kom, vit hava kunnað hildið summar her, sigur Petur Hans Davidsen.

Millum annað var tað ein stórur lætti at sleppa av við allar skinnflugurnar, sum koma av Fossdalsbakka oman í bygdina.

hd

Slapp ígjøgnum hóast alt

47 tons av kongafiskaflaki til Vesturtýskland elvdu til nógv rumbul á skrivstovuni hjá Tveroyrar flakavirki, Heilsufroðiliga starvsstovu og Vrakarastovninum í september 1985.

Royndir, sum Poul Michelsen, virkandi vrakieftirlitsmaður, sendi HS høvdu ov høgt TVN. HS noktaði tí at skriva undir heilsuváttanina, sum er neyðug fyrri at fáa flakið inn í Vesturtýsklandi. (TVN er feskleikamat. Er TVN yvir eitt vist, er fiskurin ikki nóg feskur).

Tey 47 tonsini fara tó úr Føroyum til Álborg. Og hagar fóru umboð fyrri sölufelagið, Vrakarastovnin og HS at kanna flakið. Stjórin á Tveroyrar flakavirki var eisini í Álborg.

Nú er flakið í lagi og heilsuváttanin kundi undirskrivað. Flakið varð sent keyparamum í Vesturtýsklandi og var hann sera nøgdur við tað, skrivur Heri Mortensen til Vrakarastovnin. Í sama brævi boðar hann frá rokning fyrri tær útreiðslur, virkið hevði, tí góðskueftirlitið hjá Poul Michelsen var núsvisandi.

Royndir av burturkasti

Vrakarastovnurin hevur fingið tvær frágreiðingar av Tveroyri um hetta mál. Onnur er frá Hera Mortensen — og hana váttar try starvsfólk hansara — hin er frá Poul Michelsen. Og tær samsvara sjálvandi ikki allan vegin.

Fyrstu royndirnar, Poul Michelsen sendi HS, vóru av fiski, sum fór burtur. Tær næstu tók hann í reinskeringarlohlini, «úr bakkanum hjá eini kilaskerikvinnu, væl vitandi, at kilaskerikvinnur eisini eru kontrollantar og taka flok burtur frá, ið eru ring», skrivur Heri tann 23. september til Vrakarastovnin.

Nú HS hevði fingið tvær royndir, sum báðar høvdu ov høgt TVN, bað hon um fleiri royndir. Gamani, svaraði Heri Mortensen. Men, tað skuldi bara ikki vera Poul Michelsen, sum skuldi taka hesar royndir «tí nú hevði hann avvitandi fleiri ferðir sent meira og minni rotin fløk».

Varð avskipað áðrenn

So nærkaðist dagurin, flakið skuldi avskipast. Poul Michelsen spurdi

Hera Mortensen, um teir ikki skuldu kanna flakið, tí hann var íiva um góðskuna. Svárið kundi ikki misskiljast: kortane! Hetta var 17. september. Sama dag bað Haldur Hansen vrakieftirlitsmannin í Vági fara norður á Tveroyri dagin eftir og taka royndir av flakinum. Men hann kom ikki fyrr enn 19. Og tá var flakið longu avskipað.

Flakið steðgar í Álborg, tí ongin undirskrivað heilsuváttan er frá Heilsufroðiliga Starvsstovu.

Men nú hendir so tað, at Vrakarastovnurin sendir ikki færri enn tveir vrakieftirlitsmenn til Álborg. Annar er tann úr Vági, sum kom ein dag ov seint á Tveroyri. Hin er úr Vágum. Í Álborg eru eisini umboð fyrri sölufelagið, HS og Heri Mortensen.

Og leygarmorgunin 28. september hittast hesir fimm mennir við pallarnar við kongafiskinum av Tveroyri í Cold Store. Heri Mortensen sigur í brævi til Vrakarastovnin (7. oktober 1985), at umboðið fyrri HS vildi taka tveir blokkar av hvørjum palli, í alt 118 blokkar. Men hesum mótmælti Heri, tí, sum hann skrivur: «so var tað ikki ein stykkpróvi, men ein heildarkontrollur, og tað, at tað blivu tiknir so nógvir próvar, kundi gera tað, at kundi okkara fekk ein óneyðugan illgruna, og eisini var tað eitt virði upp á ca. 20.000 kr., ið bleiv koyrt burtur».

Og víðari greiðir Heri frá, at vrakieftirlitsmennir í staðin tóku fyra blokkar av einari kotu og tiggu av eini aðrari. Hetta svaraði til 10% av pallatalinum.

Undirskrivað á sjómansheiminum

Klokkan ellivu um kvæðið var liðugt. Flakið var í lagi. Teir hittust so á sjómansheiminum har í Álborg. Heilsuváttanin bleiv undirskrivað og mándagin 30. september fór flakið til Vesturtýskland «og hava vit fingið váttad frá kunda okkara, at flakið var sera gott», skrivur Heri Mortensen.

Og hann endar við teirri niðurstøðu, at nú er prógvad, atfinningarnar móti Poul Michelsen og hansara máta at virka sum vrakieftirlitsmaður, vóru beinar.

hd

Ikki ákærdir fyrri at hava stolið grind

— Fútin hevur tikið aftur málið móti kirkjubøingum, sum sýslumaðurin á Sandi tók, tí teir skuldu havt stolið grind

Kirkjubøingarnir, sum sýslumaðurin á Sandi handtók í grindini á Sandi 12. september í fjør, skulu ikki fyrri rættin kortini.

Fútin avgjórði longu í februar ikki at gera meira við málið. Ein av teimum skuldsettu, Bjørn Patursson, hevur sent okkum avrit av brævinum frá fútanum, dagfest 25. februar 1987.

Hann greiðir sjálvur frá, at sýslumaðurin og hjálparmenn hansara handtóku teir og skuldsettu teir fyrri at hava stolið grind. Men nú hevur so fútin tikið aftur málið og «harvið tær grovu skuldsetingarnar, sum sýslumaðurin á Sandi varpaði út um alt Føroya land, bæði í útvarpi, sjónvarpi og bløðum».

Og síðani skrivur Bjørn Patursson:

«Krav okkara til fútan var annars, at hann al-

ment (á sama hátt sum skuldsetingin) tók hesar skuldsetingar aftur. Men kanska av ávisum orsökum er hetta so ikki gjørt.

Vit, sum skuldsettir vórðu, ætla ikki at fara víðari við hesum máli, tí tað kundi lættliga fingið álvarslið fylgjur fyrri ávisar persónar at mistaka seg so grovliga í almennari tænastu».

Finn Ougaard, varafúti, sigur, at málið bleiv tikið aftur, tí nógv góð prógv vóru ikki at byggja ákæru á.

Hann sigur, at kirkjubøingarnir hava fingið vanligt bræv um, at meira ikki verður gjørt við málið.

— Vit halda ikki, tað er nokur grund til at gera meira burturúr hesum máli enn vit vanliga gera í slíkum málum.

hd